

Erkenningsnummer: P 806 142

België-Belgique

P.B. 3190 Boortmeerbeek

2.2609

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden (1741)

Édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden (1741)

FAMILIESCHOON

Anno LV nr 48 (NR) 2/2014

driemaandelijks juni, juli, augustus 2014

Afgiftekantoor 3190 Boortmeerbeek

Inhoud

Editoriaal en verslag van de vergadering van 26 april 2014

Art. 179 De keuze van de Eredekens in de Confrérie vanaf de stichting in december 1741
(M. Dodion en W. Pedjko)

Art. 180 Constance Van Nerum (Hoegaarden 07.01.1859-Erquelinnes 327.10.1932) – Louis Baude (Courcelles-Motte 04.08.1848-Mortsel 11.06.1916)
(M. Dodion en W. Pedjko)

Art. 181 Herinneringen aan familieleden in de ‘Groote Oorlog’, of hoe Hoegaardse vrijwilligers aan het front geraakten
(M. Dodion en W. Pedjko)

Bestuursvergadering in 't Kapittelhuis-Tuinen van Hoegaarden Zaterdag 13 september 2014 om 14h

Prochaine réunion à Hoegaarden Kapittelhuis-Tuinen van Hoegaarden 13 septembre 2014 à 14h

Ereraad —Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (+), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Mr. J.M. Lowet-Oury (+), Président d'honneur et Administrateur délégué 'Raffinerie et Sucrierie de Grand-Pont'
Dhr. L. Borremans (+), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils(+) Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe (+), Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, oud-deken van de gewezen dekenij Hoegaarden

Beschermraad—Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys vzw Hoegaarden

Redactie—Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24
Wasily Pedjko

Confrérie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	De Zwarte Merel / Le Merle Noir 1768
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent 1772
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	Het Groene Klaverblad / Le Trèfle Vert 1776
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	De Gulden Lelie / Le Lys d'Or 1778
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	De Zilveren Struisvogel/L'Autruche d'Argent 1780

De vergaderingen gaan door in 'Het Kapittelhuys', Houtmarkt, te Hoegaarden
Salle de réunion de la Confrérie: Kapittelhuys, Houtmarkt, Hoegaarden

Lidmaatschap/ cõtisation annuelle (12,5 euro/jaar) : 330-0544900-08

IBAN: BE63330054490008 Bic code: BBRUBE

Ruilabonnements/échanges

M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever

Website: www.heemkring-hoegaarden.be

E-mail: dodionm@hotmail.com

HET LIDMAATSCHAP GEEFT RECHT OP GENEALOGISCHE EN HERALDISCHE HULP, VIERMAAL PER JAAR
'FAMILIESCHOON' EN RECHT OP DEELNAME AAN DE JAARLIJKSE 'REGENTIEDAG'

12,5 EURO/AN

ENTR'AIDE GÉNÉALOGIQUE ET HÉRALDIQUE POUR LES MEMBRES, 4X 'LA REVUE FAMILIESCHOON ET
INVITATION À LA 'JOURNÉE DE LA RÉGENCE'

**Vergeet AUB niet het lidgeld te betalen voor 2014 en moedig ook
kinderen en kleinkinderen aan lid te worden**
***Versez SVP la cõtisation de 12,5 euro pour l'année 2013 et invitez
vos enfants et petits-enfants de faire le même***

Editoriaal en verslag van de vergadering van 26 april 2014

Bij het tweede nummer van deze 55ste jaargang willen wij nu al een warme oproep doen om zeker op **zaterdag 11 oktober 2014** naar Hoegaarden te komen voor de jaarlijkse Regentiedag van de Confrérie.

Wij zullen dan de foto's van onze Hoofddekens en het wapenschild van de Confrérie plechtig inhuldigen; vanaf dan zullen ze in kleur in de grote zaal hangen; ook de vlaggen van de Confrérie en de verschillende gilden staan vanaf dan in het gemeentehuis.

De familiegilde Vandenbempt bestaat 30 jaar (zie vorig nummer), geeft een tijdschrift uit, publiceert regelmatig over haar Hoegaardse roots en heeft een stamboomdag op 20 september in Mariadal; de Confrérie zal met haar archief aanwezig zijn; iedereen is van harte uitgenodigd op deze manifestatie van zeer bloeiend familieleven.

Verslag van de vergadering van 26 april 2014:

Aanwezig: Beeckman D., Puttevils C., Claes V., De Dobbeleer E., Dodion M., Grooten E., 's Jegers J., Sweertse J., Taverniers P., Sweerts W., Van Nerum M.

Verontschuldigd: Van Nerum A., Claes H., Pedjko W.

Vooraleer de vergadering te beginnen wensen wij Hilde Claes een spoedig herstel uit het ziekenhuis, na een ongelukkige val;

Goedkeuring verslag vorige vergadering;

Inventaris en plaatsing archief: Heemkunde heeft ca. 20 lopende meter nodig, de V Geslachten ca. 15 meter; er wordt verder onderhandeld met de gemeentesecretaris; Willy en Etienne nemen dat op zich, 7 mei om 10 uur gemeentehuis;

De vlaggenstokken zijn er en ook de houder (zie afbeelding in primeur);

Er is geen familiestudiebeurs beschikbaar voor het schooljaar 2014/15;

Het oorlogsdagboek van Louise Vander Velpen werd door de Confrérie verworven dankzij de heer Pierre Grolaux

Meer over de stamboomdag Vandenbempt in de volgende vergadering;

Het oude rusthuis, met name de stichting Vandertaelen-Van Nerum, in 1874 aan de gemeente geschonken door Elisabeth Van Nerum, is door de gemeente verkocht en in privéhanden terecht gekomen; wij zijn de nieuwe eigenaars zeer dankbaar omdat

zij, na herinrichting de gebouwen de naam zullen schenken ‘**Residentie Van Nerum**’ ;

Erkenning UNESCO, er moet verder navraag gedaan, maar gezien internationale uitstraling ontbreekt, is dat onmogelijk te realiseren;

De Confrérie werkt daadwerkelijk mee aan de volgende vier tentoonstellingen over de oorlog 14/18: 1915 De Hoegaardiers aan het front en thuis (met Meldert en Outgaarden, Hoksem en Groot-Overlaar)
1916 Het dagelijkse leven
1917 Verloop en impact op Hoegaarden en de Hoegaardiers
1918 Einde oorlog: herdenkingen, stoeten, monumenten, oud-strijders...

De Regentiedag van 11 oktober:

Monique doet navraag in Kouterhof voor een aparte zaal;

Etienne vraagt de ontvangst aan op het gemeentehuis voor 11 uur;

Stamboom Taverniers zal overhandigd worden aan de burgemeester van Hoegaarden en de hoofd Eredeken van onze Confrérie: ere-ambassadeur Paul Taverniers;

De foto's van de Hoofddekens in het gemeentehuis worden vernieuwd en aangevuld (Maurice)

Uitstap Brussel:

Bezoek stadhuis (Sweerts) en daarna brouwershuis (brouwerij Loriers)

Willy neemt verder contact met Brussel;

Jean geeft informatie door aan Willy i.v.m. busvervoer;

Monique contacteert Freddy Mannaerts;

Datum wordt later bepaald.

De volgende vergadering, 31 mei in het kapittelhuis te Hoegaarden is doorgegaan vóór het verschijnen van dit nummer, daarom wijzen wij op de kaft reeds naar de vergadering van 13 september 2014; het verslag van de vergadering van 31 mei wordt gepubliceerd in het volgende nummer

Mogen wij er de nadruk op leggen dat de Regentiedag van zaterdag 11 oktober 2014 te Hoegaarden, na de ontvangst op het gemeentehuis om 11 uur zal doorgaan met middagmaal en aanbidding van de genealogie Taverniers aan onze Hoofd Eredeken, ereambassadeur Paul Taverniers en aan de Hoegaardse burgemeester Jean Pierre Taverniers.

Voor deze activiteit kunnen we deze keer beschikken over een zaal ‘voor ons alleen’ en ‘met een stipte bediening’ in het Kouterhof te Hoegaarden.

Art. 179 De keuze van de Eredekens in de Confrérie van de V Notabele Geslachten van Hoegaarden

Dodion Maurice en Pedjko Wasily

Waarom een Ereraad?

Na de oprichting van de Confrérie in 1741 wilden de stichters aan hun fundatie grotere glans en luister schenken door haar onder de bescherming te stellen van een Ereraad.

De Ereraad stond boven de Hoofdraad van de V Geslachten van Hoegaarden en in feite buiten het kader van de Confrérie. De Ereraad moest de oude schepenfamilies en hun nakomelingen verheffen tot het niveau van een landelijke aristocratie.

De Ereraad trad slechts als bemiddelaar op voor uitzonderlijke en buitengewone gevallen, om geschillen van ernstige aard te regelen, die buiten de bevoegdheid en de macht van de Hoofdraad vielen.

Zij maakten er een erezaak van en kwamen alleen samen op aanvraag van de Hoofd Eredeken en mochten iedereen ter verhoor dagvaarden die zij nodig achtten.

Hun zittingen gingen door in één van hun huizen, bij de Hoofddeken van de Confrérieraad, of op een plaats door hem vastgesteld.

Zij kregen hiervoor de toelating om alle zittingen en ceremoniën bij te wonen, inzage te hebben in alle geschriften en het recht om de verschillende raden op te roepen en alle leden te dagvaarden.

De raad bestond uit een Hoofd Eredeken, een Bijzittend-Eredeken en een Mombaarvader. Zij werden door de Geslachtsraden aan de Hoofdraad voorgesteld, die na beslissing contact nam met de betrokkenen. Na aanvaarding was het de Hoofddeken die hun benoeming voor het leven officieel bekrachtigde en plechtig afkondigde.

De twee Eredekens moesten vooraanstaande wereldlijke heren zijn die door hun afkomst, titel of functie, aan de Confrérie grotere luister schonken, wettige bescherming verleenden of nuttige diensten bewezen. Zij mochten echter niet tot de Geslachten behoren, noch door afstamming, noch door huwelijk, maar zij mochten er wel mee verwant zijn.

De Mombaarvader was met de geestelijke bescherming en de voogdijschap belast. Hij mocht wel tot de Geslachten behoren, maar de voorkeur moest uitgaan naar de pastoor van Hoegaarden. Als hij uit de Geslachten stamde mocht hij een cumulerende functie uitoefenen i, de Hoofdraad, de Fundatieraad of één van de Geslachts- of Stamraden. Als hij niet cumuleerde, had hij wel medezeggenschap maar geen stemrecht in e Hoofdraad of ondergeschikte raden. Hij trad in elk geval op als verbindingsman tussen de Ereraad en de Confrérie- of Hoofdraad enerzijds en tussen deze laatste en de Stamraden anderzijds.

Bij de Ereraad was bovendien een aangehechte consulterende commissie gevoegd, de Beschermaad, waartoe de meier en de schepenen van Hoegaarden, da afgevaardigde van de prinsbisshop, de proost van het kapittel en eventueel ook andere personen behoorden, die een hogere wettelijke tussenkomst konden verlenen.

Bij toelating van de Hoofdraad, mochten de Stam- of Gilde raden voor ernstige inwendige geschillen, zich rechtstreeks tot de Ereraad wenden via de Mombaarvader, zodat deze raad tevens als afzonderlijke Ereraad voor de verschillende Geslachten optrad.

De keuze van de eerste Eredekens was vlug beslist. Op 18 maart 1742 begaven de stamvaders Carolus Van Nerum, Servaes en Hubertus Sweerts, Henricus Hoebancx en Henricus Struys zich naar het kasteel van Duras. Messire Philippe-François Vander Noot, *'baron van Meldert en Carloo, graaf van Duras, heer van Zuerbemde, Linter, Kersbeek en Billichout, heer van Wilderen, Runkelen, Gorseem en Grazen, heer van Schalfheyse, Thyne, St Hubertmont, ... erfelijk maarschalk van het Land van Luik en het graafschap Looz, kapitein in dienst van de Staten van Brabant'*. Voldoende titels om grotere glans te geven aan de Hoegaardse geslachten.

Daarna richtte men zich tot Messire Guillaume-Bernard de Beeckman, baron van Schoor en erfelijk hoofdman en grootmeester van de St Sebastiaan schuttersgilde van Hoegaarden, waarin Servaes Sweerts het erfelijk kapiteinschap verzekerde. Ook deze aanvaardde en werd zo de eerste Bijzittend Eredeken van de Confrérie, die werd opgericht in december 1741.

De Confrérie noteerde in haar geschriften dat de titel in erfelijk bezit van deze twee heren zou blijven tot in eeuwigheid.

De Hoofd- en Bijzittende Eredekens vanaf 1741 tot einde ancien régime (1795)

De Hoofd Eredekens

1. Philippe-François Vander Noot (Brussel 05/07.01.1682-10.12.1759)¹ was de eerste Hoofd Eredeken

Philippe-François stamde uit een oude Brusselse patriciërsfamilie en was de oudste van elf kinderen. Hij werd gedoopt in de St. Goedele te Brussel. Op 14 maart 1705 trouwde hij met Anna Antoinette d'Oyenbrugghe voor notaris Meerten te St.-Truiden en op 16 maart 1705 in de kerk. Na het overlijden van zijn vader in 1710 erfde hij de baronnie Carloo, de heerlijkheid

Duyst, gronden te Beersel, Drogenbos, Stalle, Ukkel, Vorst en Wanghé; terwijl hij bij zijn huwelijk al heerlijkheden Zuurbemde, Kersbek en Linter had gekregen naast het kasteel van Raemsdonck en nog wat gronden en renten.

Gevierendeeld: I en IV in goud beladen met vijf schelpen van sabel (zwart), geplaatst 1.3.1. (kleuren van de familie Vander Noot), II en III in sabel bezaaid met gouden lelies (kleuren van de familie de Duras)

Anna Antoinette werd geboren op 12 september 1691 en gedoopt in de kapel van het kasteel van Duras. Har moeder stierf reeds op 17 augustus 1692, zodat ze de baronnie Meldert al erfde vóór ze één jaar oud was. Na het overlijden van haar vader in 1700 erfde zij de titel van gravin van Duras, de

¹ Doperé F., Tentoonstelling Meldert voormalige heerlijkheid van het Hertogdom Brabant, Hoegaarden-Meldert, St.-Ermelindiskerk, 13-28 oktober 1984, 379 p.

heerlijkheden Wilderen, Runkelen, Gorsem, Schelfheyde, Grazen, Thyne en St.-Hubermont met ook nog gronden te Montenaken, Wezeren, Walshoutem en Cras-Avernas. Op negen jaar al wees werd ze onder voogdij geplaatst van Roger Wauthier Vander Noot, met wiens oudste zoon ze zou trouwen.

*Philippe-François van der Noot (1684-1759), 2ème baron de Carloo
Membre des Etats de Brabant, puis par son mariage avec Anne-Antoinette d'Oyenbrugge de Duras, membre de la Salle noble de Curange et des Etats de Liège. Son fils aîné mourut avant lui. Il s'en suivit une ère de dissensions et de procès qui dura jusqu'en 1819. C'est en définitive son petit-fils, Jean-Koseph-Philippe qui lui succéda à Carloo.
Son monument funéraire se trouve dans l'église de Saint-Job.*

Philippe-François was officier in het Spaanse leger. Als **baron van Duras** (na overlijden van haar oom Antoine François d'Oyenbrugghe in 1710 ook) en **baron van Carloo** (na het overlijden van zijn vader) werd hij in 1711 aanvaard in de Edele Staten van Brabant, die hem in 1746 verkozen tot afgevaardigde van de adel.

Hij stierf elf jaar na het overlijden van zijn oudste zoon. Er waren nog een dochter Anne Philippine (1715-1788) en de jongste zoon Jean Joseph Louis, die door zijn vader als universeel erfgenaam was aangeduid. Deze zoon was al sinds 1755 opgevolgd als Eredeken in de Confrérie.

Het was meester brouwer Carolus Van Nerum, in zijn functie van Hoofddeken van de Confrérie, die zich naar het kasteel van Meldert begaf, waar de graaf voor een paar dagen verbleef, om hem de titel van Hoofd Eredeken aan te bieden. Het was gebruikelijk dat hij met zijn hoogste titel aangesproken werd, zodat hij in de Confrérierwet als 'graaf van Meldert' werd vermeld, alhoewel Meldert maar een baronie was.

De graaf was toen 59 jaar en al 24 jaar weduwnaar. Hij verbleef afwisselend te Brussel en op het kasteel van Duras, maar vertoefde ook geregeld voor enkele dagen te Meldert of op het kasteel van Ramsdonk.

Op 28 maart 1742 begaf de Confrérieraad met deken Carolus Van Nerum, onderdeken Hendrik Hoebancx, raadsheer Henri Struys, griffier Servaes Sweerts en comptorist Hubert Sweerts, zich naar Duras om aan hun Hoofd Eredeken 'manschap' te doen. Zij legden eed van trouw, onderwerping en gehoorzaamheid af, terwijl de graaf op zijn beurt zijn bescherming over de Geslachten toezegde. Diezelfde dag nog werd de Confrérie officieel door meier Collard en het korps der wethouders erkend.

Er mag echter niet gesproken worden van een nauw contact tussen de graaf en de Geslachten. Het bleef beperkt tot het voeren van de titel. Hij kwam maar een enkele keer naar Hoegaarden, in 1754 bij de eerste steenlegging van de kerk.

Omgekeerd hebben de stamvaders uit de Geslachten wel de begrafenis bijgewoond, in de kapel van de minderbroeders te Boetendaal bij Ukkel en Carloo, van de 38-jarige Philippe Joseph Louis Vander Noot, oudste zoon van de graaf.

2. Jean Joseph Louis Philippe Vander Noot de Duras (Brussel 19.09.1712-03.4.1767), tweede Hoofd Eredeken en jongste zoon van de vorige

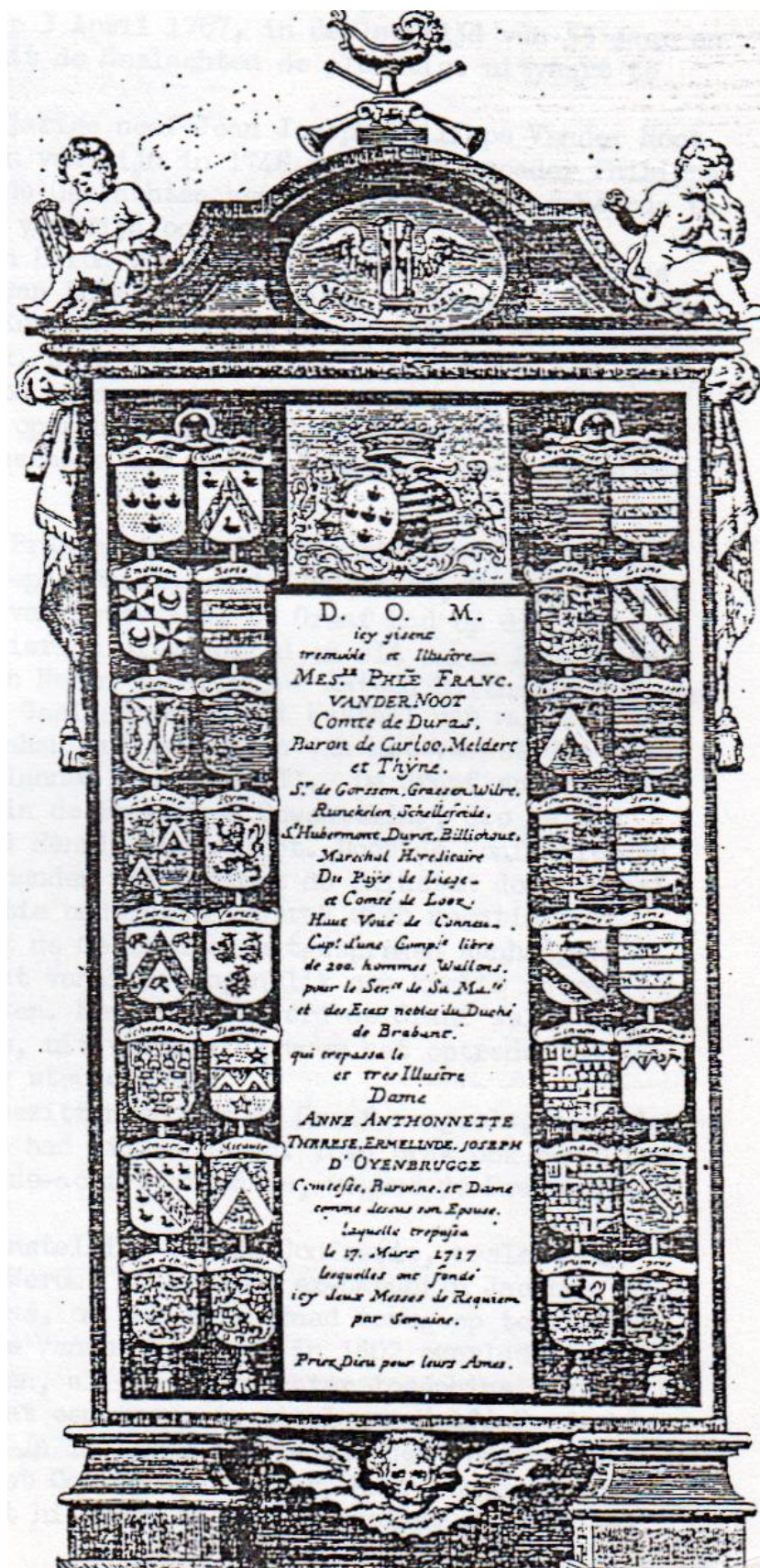
In 1755 droeg de oude heer van Meldert zijn titel van Eredeken over op zijn jongste zoon Jean Joseph Louis. Na zijn dood in april 1767 zal zijn neef Jean Joseph Philippe hem opvolgen. Felicitaties werden hem toen door de Geslachten toegestuurd, maar nergens werd tot heden een woord van dank teruggevonden.

Jean Joseph Louis studeerde bij de jezuiten te Brussel en daarna schreef hij zich in aan de universiteit te Leuven. Hij studeerde de Artes en daarna Rechten tot 1734. Hij bleef vrijgezel en woonde bij zijn vader in. Hij erfde als favoriete zoon het geheel van bezittingen van zowel zijn vader als zijn moeder en werd baron van Meldert. In die hoedanigheid werd hij ook lid van de edele Staten van Luik en het Graafschap Loon.

Deze erfenisregeling veroorzaakte heel wat opschudding en ontevredenheid in de familie. De voogden van de kinderen van zijn broer en zijn zuster kwamen uiteraard op voor het deel dat normaal naar hun beschermelingen zou gegaan zijn.

Het probleem werd nog complexer na zijn overlijden. In zijn testament maakte hij zijn erfenis over aan zijn neven en nichten Vander Noot-d'Yve, tot groot ongenoegen van zijn zus, die hierdoor zwaar benadeeld werd.

Hij overleed als vrijgezel op 3 april 1767, in de leeftijd van 55 jaar en weer woonden de Raadsheren uit de Geslachten de plechtige uitvaart te Boetendaal bij.

Grafmonument Philippe François Vander Noot

3. *Jean Joseph Philippe Vander Noot, derde Hoofd Eredeken van de Confrérie en einde van het ancien regime.*

De 21-jarige neef van de tweede Hoofd Eredeken werd in 1767 de derde Hoofd Eredeken van de Confrérie. Hij was de zoon van zijn in 1748 overleden broeder Philippe Joseph Louis. Weer deden de Geslachten hem 'manschap. Daarvoor gingen ze naar Boetendaal, na de begrafenis van zijn oom.

Deze jonge graaf van Duras en baron van Meldert en Carloo, werd tevens Hofmaarschalk van het Land van Luik en het graafschap Loon, lid van de Edele staten van Brabant en Kuringen en bovendien kamerheer van keizerin Maria Theresia van Oostenrijk. Bovendien verwierf hij in 1769 te Wenen het recht om zich 'graaf Vander Noot' te noemen en mocht hij zijn blazoën verrijken met een grafelijke kroon. Opnieuw stuurden de Geslachten, die nu een Hoofd Eredeken hadden die kamerheer was van de keizerin, hem hun gelukwensen.

In 1784 trad hij te Brussel in de Finistèrekerk in het huwelijk met Florence Marie Josephe Ghislaine de Ruysschen, gravin en erfgename van Elisem en vrouwe van Boutersem. De graaf had een paar leden uit de Confrérieraad uitgenodigd. Raadsheer notaris en schepen Joannes Van nerum en griffier Antoon Balthazar Sweerts waren op het feest!

In 1789 had hij de Geslachten op het kasteel van Meldert uitgenodigd om hen te verzoeken aanhangers te worden van het verzet dat hij voerde tegen de hervormingsplannen van Jozef II. De graaf speelde inderdaad een niet geringe rol in de Brabantse Omwenteling., die geleid werd door zijn verwant kolonel Henri Vander Noot. Maar de Confrérieraad, die te Hoegaarden zijn handen vol had met de onlusten veroorzaakt door notaris van Autgaerden tegen de Regentie, sprak zich negatief uit

Men mag niet vergeten dat de Geslachten uitgesproken aanhangers waren van het oude regime, zodat er vanaf nu een grote afstand kwam tussen de graaf en de Geslachten.

In 1794 werden de bezittingen van de graaf aangeslagen omdat hij zich niet tegen de Fransen had willen keren.

In 1795 werd ook alle gildeleven stopgezet voor 10 jaar wagens de Franse overheersing en het schrikbewind.

In 1805 werd de Confrérie terug ingesteld en de Raadsheren, deken Jacobus Van Nerum, onderdeken ex-kapucijn Jacobus Sweerts en notaris Henri Lintermans, om ook de Ereraad terug op te richten. Graaf Jean Joseph Philippe Vander Noot was in 1802 overleden en had geen mannelijke nakomelingen, alleen een dochter Josephine Louise. Het was toen niet denkbaar dat een vrouw de titel van Hoofd Eredeken bij de Geslachten zou voeren. In 1801 was zij getrouwd met prins Louis Lamoral de Ligne, kolonel van het Oostenrijkse leger. Maar ook deze kon niet in aanmerking komen omdat hij geen bloedafstammeling was van het gravengeslacht Vander Noot. Uit hun huwelijk was wel zoon Eugène geboren, maar die was maar een paar jaren oud.

De Confrérieraad nam het besluit om definitief te breken met de heren van Meldert en personen aan te duiden die tijdens het Franse schrikbewind diensten hadden bewezen aan de Hoegaardse conspiratie.

De keue viel op notaris Cornelius A Speculo uit Tienen, die tot nieuwe Hoofd Eredeken van de Confrérie werd uitgeroepen. Servais Coenegras, grootgrondbezitter uit Hoegaarden werd Bijzittend Eredeken.

(wordt vervolgd)

ADRIEN EUGÈNE D'OULTREMONT (1828-1898), zoon uit het tweede huwelijk van Joséphine Louise, gravin Vander Noot met Charles Ferdinand d'Oultremont zal ook een rol spelen in de Confrérie en de Hoegaardse politiek in de tweede helft van de 19de eeuw.

De politieke verdeeldheid in de rangen van de V-Geslachten en het verlies van het provisorschap voor hun studiebeursstichting, waren oorzaak dat de Confrérie sinds 1865 wegwijnde, om ten slotte rond 1871 te worden ontbonden.

Het dient niet verzwegen te worden dat de liberalen met Putzeys, Van Nerum enerzijds en de katholieken Nijs, Vandertaelen en Philippe Van Autgaerden anderzijds hieraan de grootste schuld hadden.

Alleen de Gulden Lelie (geslacht Van Nerum) bleef bestaan, maar zij moest het zonder haar liberale afstammelingen stellen.

In 1871 kwamen vijf mannen samen in *d'Alcove* (op de hoek van de Nermsebaan en de Walenstraat) bij Henri Nobert Lintermans, die na de ontbinding van de Confrérie zijn Hoofddekenschap had kwijt gespeeld en nu ondergeschikt stond aan de ouderdomsdeken van de Gulden Lelie.

Deze mannen waren: Henri Nobert Lintermans, Alexander Nijs, Henri Vandertaelen, Philippe Van Autgaerden en Jean Joseph Evrard (zoon van apotheker Pierre Evrard), allen uit het zelfde geslacht Van Nerum en ook nog Ferdinand Van Haegendoren (schoonbroer van Evrard).

Zij besloten een zelfstandig politiek comité op te richten onder de benaming "*Heilkomiteit (Comité du Salut)*",

In werkelijkheid was het niets anders dan de omvorming van de oude katholieke Club.

Graaf van Meldert, Adrien Eugène Paul Victor d'Oultremont (1828-1898), werd voorzitter en Dr. Leopold Lodewijckx uit Hoegaarden de ondervoorzitter; zonder familiebanden met de stichters. Zij bereidden de oprichting van een katholieke partij te Hoegaarden voor.

Zij wilden zich wreken voor het teloor gaan van de Confrérie waarvoor zij alle schuld op de Liberalen wierpen.

Zij hadden niet in naam van de Gilde te handelen, maar de nakomelingen uit de oude schepenfamilies hebben zich altijd graag met politiek ingelaten en zijn er door ten onder gegaan, maar ze konden het niet laten.

Toen burgemeester Putzeys (die sinds 1856 tot de Eerraad van de V-Geslachten behoorde en na diens ontbinding in 1870, dezelfde functie in de Gulden Leliegilde was blijven waarnemen), op de hoogte kwam van het *Heilkomiteit*, noemde hij het een "schandalig complot van Kattenkoppen". Hij diende dadelijk zijn ontslag in want "*Komiteit*" en "*Gilde*" waren één en hetzelfde voor hem.. Zijn ontslag werd met vreugde begroet en zelfs gevierd.

Art. 180 Constance Van Nerum (Hoegaarden 07.01.1859-Erquelinnes 327.10.1932)
– **Louis Baude (Courcelles-Motte 04.08.1848-Mortsel 11.06.1916)²**
(M. Dodion en W. Pedjko)

Op 7 januari 1859 werd te Hoegaarden het tiende kind van Livinus Van Nerum en Monique Cipers geboren om 22 uur (akte 4). Haar broer Alphonse en haar zuster Louise werden peter en meter van de kleine Constance.

Constance Van nerum

Tot veertien jaar ging ze naar de kloosterschool te Hoegaarden en daarna bleef ze thuis om moeder te helpen. Op aanraden van haar oom dokter Jean Baptist Van Nerum trok ook zij naar Brussel op 15 november 1877. Door bemiddeling van haar schoonbroer **Olivier Ponsart** kon ze in de Delhaizewinkel in de Vlaanderenstraat beginnen. Ze was pas achttien en half en ze logeerde in de Leuvensestraat nr 12. Tijdens het zomerseizoen werd ze naar een bijhuis in Blankenberge gestuurd. Verkoopsters als Constance stonden in de winkel van 6 uur 's morgens tot 22 uur 's avonds, alle dagen van de week, zondag inbegrepen!

Louise Van Nerum (Hoegaarden 05.07.1845-Vorst 01.02.1911) was het derde kind van Livinus en Monique Cipers. Als peter en meter kreeg zij haar oom Hector Cipers en haar kleinnicht Julienne Evrard.

Op 19-jarige ouderdom, namelijk op 12 juni 1864, vertrok ze naar Antwerpen om er als winkeldochter aan de slag te gaan. Op 26 augustus 1868 werd ze te Brussel aangeworven in een Delhaizewinkel. Daar leerde ze **Olivier Ponsart (Dendermonde?-Kortenberg 21.08.1899)** kennen, later directeur bij Delhaize te Molenbeek. Ze traden waarschijnlijk in het huwelijk te Brussel tussen 1868 en 1874. Eerst gingen ze wonen te Anderlecht en na 1885 te Ukkel.

Ze hadden drie zonen:

Alphonse Ponsart (Brussel 08.02.1874-Elsene 05.01.1931). Werd te Hoegaarden opgevoed bij zijn grootmoeder Monique Cipers en zijn tantes Constance en Justine. Rond 1885 ging hij terug naar zijn ouders te Anderlecht. Hij sloot een huwelijk met Emilie Arnoldi (°Firenze), dochter van Henri Arnoldi en Anne de Kemmeter (+1930 Hamburg). Hij hield het groot **café Belle Vue op de steenweg van Elsene**, rechts van de post, open en bewoonde een luxe appartement op de Gulden Vlieslaan boven de Ciné Capitole. Zijn enige dochter Anne Edmie (Brussel 08.12.1901) hield café te Elsene over het gemeentehuis en naderhand ook in de Elzas Lotharingenstraat. Later bewoonde ze twee adressen op St Gillis.

Arthur Ponsart (+ Luik) Was ook gehuwd en had twee zonen: Robert en NN. Die voor de eerste wereldoorlog in de pupillenschool was

Gustave Ponsart ook gehuwd en had een dochter Rolande.

Haar kwaliteiten als verkoopster en haar werklust maakten dat ze na korte tijd belast werd met de opleiding van personeel in nieuwe bijhuizen te Brugge en Gent.

In de grootstad was er echter nog wat anders dan werk. Op 3 januari 1881 beviel ze te Elsene van een dochter, **Irma Emilie Van Nerum**. Deze zou op 20-jarige leeftijd naar Brussel vertrekken. Vanaf 3 juli 1901 vinden we ze in de Blaesstraat 142. Daarna zijn we haar spoor

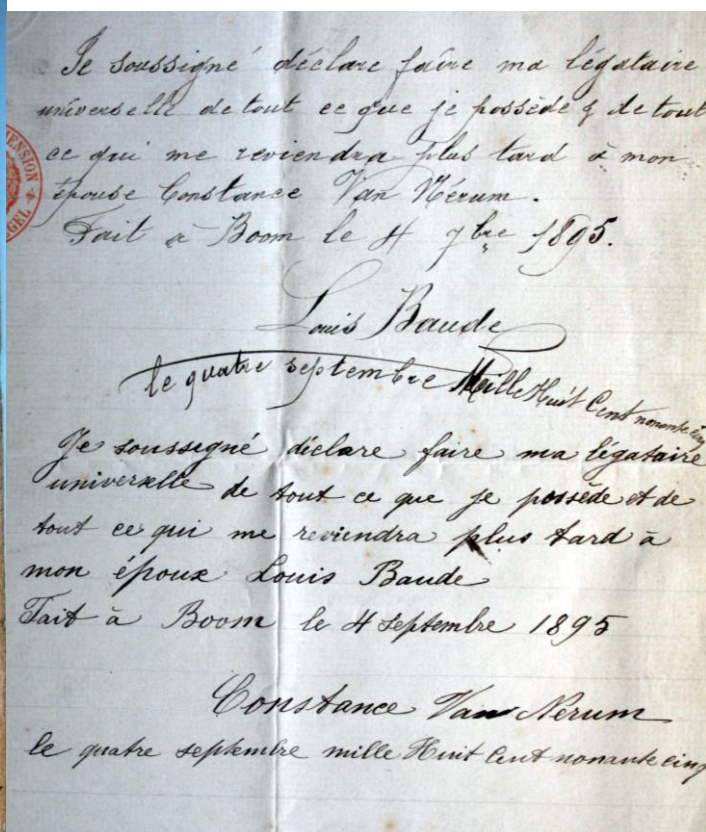
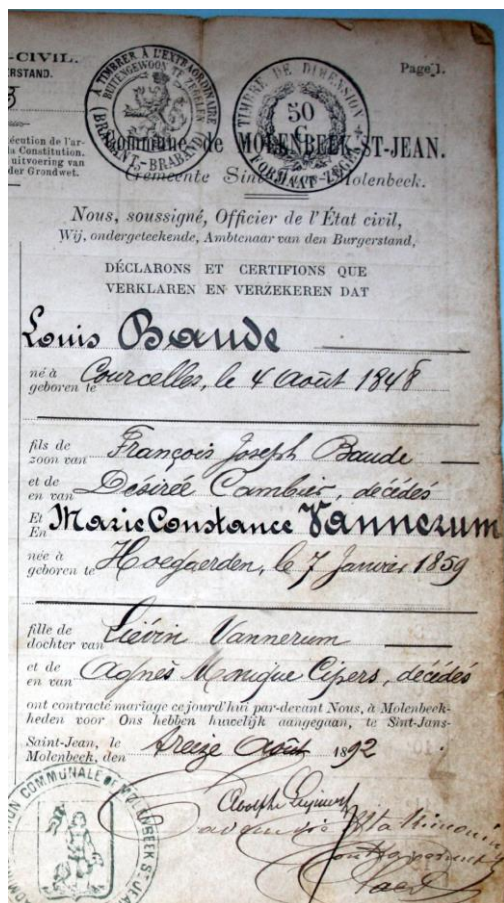
² Dit artikel is de genealogische aanvulling en een deeltje familiegeschiedenis bij het art. 174 in vorig Familieschoon met het relaas van Fernand Baude over de vlucht naar Engeland in 1914.

bijster. Tot haar twintig jaar was ze wel opgevoed te Hoegaarden bij de grootouders en daarna bij andere familieleden.

Louis Baude

Einde 1890 leerde Constance te Brussel Louis Baude kennen. Hij was 42 jaar en klerk op de studie van notaris L'Homme te Sivry. Ze huwden te Molenbeek op 13 augustus 1892 (akte 293). Er waren van elke kant twee getuigen. Polydoor Van Nerum en Olivier Ponsart voor Constance. Jules Moreau en Armand Warmont, allebei schoonbroers, voor Louis Baude.

**Trouwboekje van Constance en Louis (St.-Jans-Molenbeek 13 augustus 1892
En testament van 4 september 1895, waarbij langstlevende enige erfgenaam is**

Met hun spaarcenten wensten ze een eigen Delhaize te beginnen. De directie liet hen de keuze tussen Asse, Ninove en Boom. Het werd Boom. Voorlopig in de Hoogstraat 24, openden ze op 6 september 1892 hun definitieve zaak in de Leopoldstraat 20. 'In de goeden koop' leverde zowel aan de burgerij als aan de binnenschippers. Ze maakten er een zeer bloeiende zaak van met personeel.

Te Boom werden ondertussen hun drie kinderen geboren:

Louis Joseph Robert Baude (26.09.1896-04.10.1896), leefde amper één week

Louis Joseph Fernand Baude (30.08.1897), kreeg oom Joseph Putzeys tot peter

Alphonse Emile René Baude (30.01.1900), had zijn kozijn Alphonse Ponsart tot peter

Fernand (6 m)

René (6 m)

fernand en René

Louis Baude met zoon Fernand
(1904)

1904 St.-Anneke, uiterst rechts vooraan
Constance

Fernand en René kregen een goede opvoeding. Ze volgden college te Boom, daarna waren ze op pensionaat te Ukkel in het Institut Hormidas op de Alsebergse steenweg. In 1914 werden hun studies beëindigd in het Scheppersinstituut te Mechelen.

Donderdag 8 juni 1908 deed Fernand Baude zijn eerste communie en dit was het menu

(het onderscheid eerste communie op 6/7 jarige leeftijd en dan plechtige communie op 12 jarige leeftijd bestond niet; de eerste communie op 6 jaar (nu meestal 7 jaar) kwam er pas na 1910) Menu met ronds-(filet), kalfs-(kalfszwezeriken), schapenvlees (koteletjes) en dan nog eens kip, dat maakt vier vleeschotels; vergeten wij niet dat kip eten iets voor kermessen en grote feesten was! Ook de visschotel met tarbot ontbrak niet en schildpadsoep³ was ook een dure lekkernij.
(wordt vervolgd)

³ Soep van echte schildpad is er bij ons niet meer, wij gebruiken nu kalfsvlees; maar in 19de en eerste stuk van de 20ste eeuw was schildpadsoep alleen weggelegd voor de rijken

Art. 181 Herinneringen aan familieleden in de ‘Groote Oorlog’

(M. Dodion en W. Pedjko)

De onvolledige lijst van Hoegaardse vrijwilligers, opgesteld door de gemeentesecretaris in 1919⁴ is interessant omdat ze hier en daar aanduidingen geeft of de vrijwilligers niet voortijdig zijn aangehouden door de Duitsers en/of hoe ze aan het front zijn geraakt

Wat deze lijst ook merkwaardig maakt is dat 3 leden van de familie Lodewijckx vrijwilliger waren en niet twee zoals wij hadden afgeleid van de lijst opgesteld door de pastoor voor het bisdom⁵; de

Benoit François Henri (Hoeg. 19.12.1894),⁶

geslaagd; vertrokken op 22.01.1915 met de hulp van J. Coppens, stationschef te Genk

Bergans Ferd. Emile (Hoeg. 01.06.1894),

Vertrokken op 22.01.1915; krijgsgevangen gemaakt op 24 januari, gedurende 10 maanden gevangen gehouden door de Duitsers

Debroeck Marcel, C., F. (Hoeg. 18.02.1896)

Godefridi Pierre, Fr (Hoeg. 12.08.1894),

vertrokken op 13.11.1914 met hulp senator Ryckmans van Antwerpen, geslaagd

Godin Paul (Antoing 12.06.1900)

vertrokken op 22.11.1915 met hulp van J. Coppens, stationschef te Genk; gelukt

Haubourdin Fern. Ursmar (Hoeg. 02.0.1896),

vertrokken op 20.04.1918 met hulp van NN., priester te Tienen, krijgsgevangen gemaakt en tot 24.05.1918 gevangen gehouden

Lodewijckx François Alb. (Hoeg.28.05.1899)

vertrokken op 23.01.1915 met hulp van M. Beauduin van Tienen, gelukt

Lodewijckx Henri (Hoeg. 29.12.1900)

vertrokken op 13.03.1917; gelukt

Lodewijckx Leopold (Hoeg. 07.12.1890)

Eveneens vertrokken op 13.03.1917, samen met Henri Lodewijckx; gelukt

Spapen Felix Jozef (Hoeg. 09.09.1895)

vertrokken in jan. 1915, onbekende bemiddeling, geslaagd

Spapen François Louis (Hoeg. 28.09.1897)

Idem als voorgaande, vertrokken in jan. 1915, onbekende bemiddeling, geslaagd

Stockmans Georges Louis (Hoeg. 12.06.1899),

vertrokken op 24.12.1916; krijgsgevangen van de 27ste december 1916 tot 31.03.1917;

vertrokken langs Zwitserland naar Frankrijk en eindelijk in het leger ingelijfd op 27.05.1918

Taverniers Ch. Theoph. (Hoeg. 15.06.899),

vertrokken op 24.12.1916; krijgsgevangen gemaakt dezelfde dag en tot 01.11.1918 gevangen gehouden door de Duitsers

Vannuffelen Louis (Hoeg. 23.07.1894),

vertrokken op 22.01.1915; krijgsgevangen de 24e en gedurende 10 maanden gevangen

⁴ Op deze lijst staan de vrijwilligers van de toenmalige gemeente Hoegaarden: het centrum met Hoksem-Hoegaarden en Groot Overlaar

⁵ De wereldoorlog te Hoegaarden en omliggende gemeenten, -Alpaidis, L (2013), nr. 193

⁶ Hoegaarden, Gemeentelijk archief, nr 547, Antwoord op vragenlijst in opdracht van de heer vrederechter van Tienen, gedateerd op 9 september 1919 en ondertekend door de secretaris Ausloos

gehouden

Vanweddingen Alphonse (Hoeg. 12.11.1894)

vertrokken op 20.01.1915; gelukt

Dokter Leopold Lodewijckx (Hoeg. 01.10.1831-26.12.1897)

x Rosalie Lucion (Luik 06.02.1836)

1 Louise (Hoeg. 1859-26.07.1909), bleef ongehuwd

2 **Jules (Hoeg. 1862-1934), geneesheer te Hoegaarden, x Clemence Vanhagendoren (1866-1951)**

3 **Clémence (Hoeg. 1865-1938) x Edouard Vander Velpen (Hoeg. 1843-1934),**

4 **Emile (Hoeg. 1867-1937), geneesheer te Hoegaarden, x Marie Maes (1873-1951)**

5 **Hélène (Hoeg. 1869-1939) x Henri Godin (1866-1939), afkomstig van Perwez, Ouders van vrijwilliger Paul Godin (zie verder)**

6 Felix (Hoeg. 23.01.1874-04.01.1877)

Familie Jules Lodewijckx-Clemence Vanhagendoren

1 Charles (1889-1961?), bleef ongehuwd, oud-koloniaal

2 **Leopold (1890-1970) x Clemence Meeus, geneesheer en burgemeester van Hoegaarden, kinderloos**

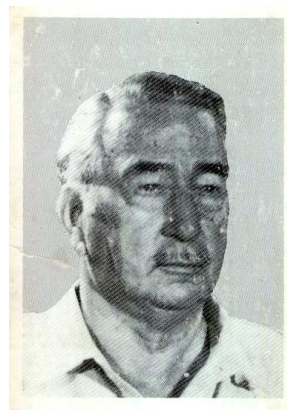
3 Edouard (1892-1936), geneesheer te Jodoigne, bleef ongehuwd (zie J.Tordoir, Jodoigne, Edouard Lodewyckx (1892-1936): le bon docteur, -Wavriensia, LVI (2007), p.233-40)

4 Emile (1894) x Elise Meeus, bankdirecteur te Hoegaarden: van wie: Charles en Marie-Clemence

5 Marie-Louise (1898-1960) x Paul Leclercq, kinderloos

Woonhuis, Tommestraat van dokter Lodewijckx Emile

Lodewijckx Albert (1899-1981)

Familie Emile Lodewijckx-Marie Maes (Hoegaarden)

Familieschoon 55ste jaargang (2014), nr 2

- 1 *Bertha* (07.06.1896-12.12.1969), zuster van de Vereniging met het H. Hart te Hoegaarden, was jarenlang verpleegster-missionaris in Congo
- 2 *Jeanne* (1897-1966), bleef ongehuwd
- 3 **Fr. Albert (Hoeg. 28.05.1899-St.-Michiels 12.02.1981) x Leona Vandevoorde, geneesheer in Congo, kinderloos**
- 4 **Henri (Hoeg. 29.12.1900-Bierbeek 20.12.1972) x Emma Vanderwegen, veearts en (ere-) burgemeester van Bierbeek**
- 5 *Leon* (1903-?) x Simone Poels, chirurg-gynaecoloog te Vilvoorde
- 6 *Ernest* (1905-1973), diocesaan priester, aalmoezenier St-Pietershospitaal te Brussel
- 7 *Irène* (20.10.1907), zuster van de Vereniging met het H. Hart te Hoegaarden; was missionaris in Congo
- 8 *Maria* (26.09.1909) x *Gustaaf Herbots*

Familie Godin-Lodewijckx

Van links naar rechts: Paul, Germaine en Henri Godin

De ouders van Paul Godin waren Godin Henri (Wez-Velvain 04.11.1866)⁷ x Hoeg. 27.03.1894⁸ met Lodewijckx Hélène (Hoeg. 04.11.1869); hij was onderdirecteur in de suikerfabriek en woonden tijdelijk in de Pastorijstraat 28⁹

Zij hadden drie kinderen:

- 1 **Henri (Hoeg. 07.06.1895-1963) x Aline Nihoul (07.10.1896-17.02.1928) xx Adèle Mertens gedelegeerd bestuurder van fabriek te Beerse, oud-strijder**
- 2 **Germaine (Antoing 31.08.1897) x Lucien Ruelle**, territoriaal beheerder in Congo
- 3 **Paul (Antoing 12.06.1900-1939) x Juliette Fayen**

⁷ Henri Godin was op 26.05.1892te Hoegaarden ingeschreven en verbleef in het hotel-restaurant van Putzeys-Smeyers aan het station

⁸ Hoegaarden, Burgerlijke stand Huwelijken, 1894, nr 10, Henri Godin is zoon van Henri (+ Donstiennes 21.12.1887) en Cardon Josephine (54 jaar), wonend te Peruwelz; contract bij not. Rosseeuw (06.03.1894); getuigen: Joseph Godin, cousin germain en Godin Jules, 23 j., broer, apotheker; en de broers geneesheren Jules en Emile Lodewijckx

⁹ In het huis van haar vader, dokter Leopold Lodewijckx, de oude, waar dan ook hun oudte zoon henri geboren wordt; ouders en zoontje verhuizen naar Antoing in 1896 (17.08.1896); van september 1914 tot 1920 zijn ze terug in Hoegaarden in het ouderlijk huis van Hélène

Er was ook verwantschap tussen de families Godin en Grolaux:

Godin Joseph (Rocourt 02.01.1852), directeur in de suikerfabriek, was getrouwd op 29.08.1877 met Grolaux Marie Adèle (Houdeng-Goegnies 02.10.1849)

Zij woonden Nieuwstraat 28, huis van en naast de suikerfabriek¹⁰, hun kinderen waren:

Godin Jeanne (Thuillies 16.01.1879)

Godin Georges (Thuillies 14.05.1880)

Godin Gabrielle (Thuillies 07.02.1883)

De activiteiten van pater Cattellion, directeur van de 'cercle militaire' van Tienen, tijdens de oorlog, in het verslag van zijn hand aan kardinaal Mercier.

Hij had gevraagd om samen met zijn soldaten naar het front te mogen, maar de provinciale overste van de dominicanen had hem toestemming geweigerd. *'Dus heb ik mijn 'cercle' omgevormd tot een patriottisch hulpbureau met een drievoudig doel: hulp bieden aan gevangenen en geïnterneerden; correspondentie organiseren met het front; jonge mannen de grens oversmokkelen.*

*Wat de hulp aan gevangenen betreft, was ik er als eerste in de stad bij, maar het Tiense Rode Kruis wierp zich op als de officiële instantie desaangaande. Maar **dank zij de onbaatzuchtige hulp van notaris Roberti van Leuven** kon ik toch dit werk, zonder officiële titel weliswaar, organiseren. Roberti zorgde voor de verzending van de bij mij binnengebrachte pakjes; wij kregen er veel omdat we gratis werkten en onze colliës veel regelmatig hun bestemming bereikten.*

Briefwisseling met het front organiseerde ik met behulp van twee paters jezuïeten, Pirsoul van Brussel en Bourdon van Leuven. Wij werkten met adressen van geïnterneerden in Holland om kaarten en brieven van en naar het front te verzenden; toen de Duitsers er lucht van kregen en e controle verscherpte was het gedaan met deze vorm van briefwisseling

Jonge mannen de grens overbrengen

Tijdens de 9 maanden dat zekere Kestens van Tienen spion was voor het Belgische leger toonde hij mij de weg langs Sherpenheuvel, Postel, Neeroeteren en andere wegen.

*Toen Kestens zelf moest vluchten naar Holland voor de Duitsers kwam ik in contact met 2 heren van Mol, Charles Aerts, bediende op het gemeentehuis en Smulders, prof. aan het verbeteringsgesticht. Het was een prachtige organisatie met Smulders als chef. Hij gaf mij zijn paswoord en soms kwam er een jong meisje naar Tienen met dit paswoord en zij deelde mij dag van oversteek mee en de plaats waar de jonge mensen moesten verzamelen. Interessant detail: de laatste jong man die ik zo heb kunnen helpen was een **zekere GODIN** van Hoegaarden, die aan de grens werd opgepakt. Hij werd te Maaseik gevangen gezet en gedurende 8 dagen ondervraagd over de manier waarop hij de grens had willen overschrijden. Hij heeft me echter niet verraden. Na die week kwam de Hollandse consul hem bevrijden omdat hij op Hollands grondgebied was opgepakt geweest. Zo is hij dan toch aan het front geraakt, heeft nog enkele maanden kunnen meevechten en is nu militaire student aan de Leuvense universiteit. Terzelfdertijd werden ook Smulders en de jonge dame die Godin was komen ophalen, Louise Gerens van Groot Mol, opgepakt. *Ik heb steeds de dans kunnen ontspringen.*' (Leuven, 02.05.1919)¹¹*

Hoegaarden, Bevolkingsregisters, 1911, dl 6/131, ze waren in 1914 overgekomen vanuit Waasten/Warneton, waar ze hun officiële domicilie aanhielden; Hoegaarden was hun tweede residentie en eind september zal de familie verhuizen naar Luik; in 1914 waren ze te Hoegaarden ingeschreven in de bevolkingsregisters op erewoord, omdat de bevolkingsregisters van Warneton/Waasten (op 13 km. van Ieper) waren verloren gegaan

¹⁰ Waren op 20.02.1892 te Hoegaarden ingeschreven en in augustus 1920 verhuizen ze naar Tervuren

¹¹ Tienen AAM eerste wereldoorlog - verslagen (10110472, harde 2, Archief V Geslachten 1 02.09.2009

Uit het dagboek van Louise Vander Velpen lezen we over de belevenissen van Paul Godin om aan het front te geraken het volgende:¹²

‘Vorige zaterdag zijn de Moffen voor de zoveelste keer naar koper komen zoeken, nu kwamen ze voor de venstergrepen. Wij hadden ze nog niet afgevezen en dus staan we opgeschreven voor negen vensters en gisteren hadden we onze 18 grepen moeten binnen leveren, maar ze hangen hier bij ons nog altijd aan de ramen. Ik ben benieuwd wat er gaat gebeuren; gaan ze zelf ze komen aftrekken? Of gaan we boete moeten betalen? De toekomst zal het uitwijzen.

Paul G(odin)¹³ is al vertrokken sinds 20 april, maar acht dagen later is mijn oom Henri naar de Kommandantur in Tienen moeten gaan. Daar werd hij ondervraagd. Paul was opgepakt! Op Ons Heer Hemelvaart is Germ. aan de Moffen gaan vragen waar Paul werd vastgehouden. ‘Ze’ hebben naar Leuven getelefoneerd en daar zegden ze dat hij er in de gevangenis zat en dat wij hem kleren en levensmiddelen mochten brengen op vrijdag in de voormiddag. Dus gaan tante H. en J. de volgende dag naar Leuven. In de gevangenis vragen ze naar Paul Godin. De Moffen kijken in een register en zeggen dat hij er inderdaad is, alleen maar had Germ. ook de naam gezien en in de plaats van P. Godin was het Paul Godart.

Een hele uitleg volgt en ze worden naar de geheime politie gestuurd. Ze vragen er naar Paul Godin en de Mof antwoordt hen direct dat hij bij hen in de gevangenis zit, maar om alle verwarring te vermijden zeggen ze dat het wel degelijk om Paul Godin gaat en niet om Paul Godart, en dat verandert de zaak dan. Paul Godin is opgepakt in Limburg en zal dus in Hasselt gevangen zitten, ze telefoneren en vinden Paul. De woensdag mogen we hem pakjes brengen. Maar verleden zondag krijgen ze een kaartje van Paul die schrijft dat hij in de gendarmerie van Maaseik is opgesloten als burgerlijke gevangene, het kaartje was gedateerd te Maaseik op de 3de mei. Germ. gaat met de kaart direct naar Tienen. De Duitsers telefoneren naar Maaseik en beweren dat hij nog altijd daar is. Deze reis is heel wat moeilijker. In elk geval vertrekken tante H. en Germ. de dinsdagmorgen naar Hasselt. Ze gaan er naar de gevangenis, om er zeker van te zijn dat hij ondertussen niet is over geplaatst. In de gevangenis weten ze van niets. Ze worden naar mevrouw Joli (meen ik) gestuurd, een dame die zich onledig houdt met de gevangenen. Deze beweert dat er in Hasselt een genaamde Paul Godin is geweest, maar dat hij twee dagen later is vertrokken naar een onbekende bestemming. Mevrouw Joli en tante H. gaan naar de geheime politie. Daar vertelt men hen dat Paul Godin vertrokken is en in Holland zit. Bingo! Holland!

De Hollanders beweerden dat hij op hun territorium was, hij was nog maar voorbij een draadversperring, ‘maar we moesten hem uiteindelijk laten gaan’ zei de Mof ‘hij was trouwens slechts 15 jaar en we hebben de 2 jongens terug naar Holland gebracht’. Dat noemt men nu geluk hebben; in de klauwen van de Moffen vallen en dan brengen ze je zelf naar de grens. Mevrouw Wieleman is er niet zo goed vanaf gekomen, zij was ook bij de groep, het was een groep van een twintigtal personen. Haar dochter van 11 jaar was al op Hollands grondgebied, maar ze werd gepakt met Paul en nog een andere. De Moffen wilden haar niet lossen, zij beweerden dat ze nog helemaal op Belgisch grondgebied was, enfin, dat was niet verwonderlijk, madame Wieleman had 10.000 op zak!

Laatst hebben ze te Rillaar een brief en een gesmokkeld portret van Clément gekregen door middel van een Mof. Wij hebben begin april ook een portret van Em(ile) gehad langs Zwitserland om. Em(ile) heeft er niets opgeschreven.’
(donderdag 15.05.1918)¹⁴

¹² Dit is een vertaling van de oorspronkelijk ranse tekst die volgt hierna

¹³ Paul Godin (1900-1939), zoon van Hélène Lodewijckx (Hoegaarden 1869-1939) en Henri Godin (1866-1939), Hélène was zus van de dokters Jules en Emile Lodewijckx

¹⁴ Donderdag 16 mei 1918 is de juiste datum

1918

dans les cœurs, mais la plupart croient que sans une révolution en Allemagne la guerre ne sera pas encore finie cette année-ci.

J. 15-5 Samedi passé les boches sont encore venus faire leur ronde pour les cuivres, cette fois-ci c'était pour les boules des fenêtres. Ici on les avait pas encore eues, donc nous sommes inscrits pour neuf fenêtres et c'était hier que nous aurions dû livrer nos 18 boules, seulement ils sont encore toujours en place, je suis curieuse ce qui va arriver; viendront-ils eux-mêmes les arracher? ou nous feront-ils payer des amendes? L'avenir nous l'apprendra. Paul G. est parti depuis le 20 avril, mais 8 jours après mon oncle Henri est appelé à la Commandantur à Türlmont. Ici il a été interrogé. Paul était pris? Germ. est allé le jour de l'Ascension demander aux boches où Paul était prisonnier. Ils ont téléphoné à Lourain et de là ils répondaient qu'il était là en prison et qu'on pourrait aller lui porter des habillements et des vivres le vendredi avant-midi. Le lendemain donc tante H. et J. s'en vont à Lourain, elles arrivent à la prison et demandent Paul Godin. Les boches ouvrent un registre et ils répondent qu'il est bien là, seulement Germ. avait vu également le nom et le lieu de P. Godin, c'était Paul Godart.

104 Explications. Elles sont envoyées à la police

secrète. Elles y demandent Paul Godin et aussitôt le b. leur répond qu'il est là en prison, mais pour éviter toute confusion elle disent bien que c'est Paul Godin et non Paul Godart, mais voilà ce qui change l'affaire. Paul Godin est pris en Limbourg donc il sera en prison à Hasselt, ils téléphonent et y trouvent Paul. C'est le mercredi qu'on peut lui porter des paquets. Mais dimanche passé ils reçoivent une carte de Paul disant qu'il est prisonnier civil dans la gendarmerie à Maeseyck, la carte était datée de Maeseyck du 3 mai. Aussitôt Fern s'en va avec la carte à Bilemont. Les allemands téléphonent à Maeseyck et prétend qu'il est encore là. Le voyage est plus difficile. Toutefois tante H. et Fern partent mardi matin pour Hasselt. Là elles vont à la prison, pour être bien certaines qu'il n'y est pas transféré entre temps. À la prison on ne sait rien. On les envoie chez Mme Joli (je crois) une dame qui s'occupe des prisonniers; celle-ci dit qu'il y a eu à Hasselt un nommé Paul Godin, mais qu'après 2 jours il est reparti pour une destination inconnue d'elle Pour plus de renseignements Mme J. et t. H. vont à la police secrète. Là on leur répond que Paul Godin est parti, qu'il est en Hollande. 'Tableau' Hollande! - Oui les

1918
 hollandais prétendaient qu'il était sur leur territoire, il n'avait passé qu'un fil de fer; "mais à la fin nous avons dû céder, dit le boche, puis il n'avait que 15 ans et nous avons reconduits les 2 gamins en Hollande. Voilà ce qui s'appelle un bonheur; être dans les pattes de boches et puis eux-mêmes vous conduisent à la frontière. Mme Wielman n'a pas si bien réussi; elle aussi était avec la bande, c'était une bande d'une vingtaine de personnes. Le fils W. âgé de 11 ans était déjà sur territoire hollandais, mais elle a été prise avec Paul et encore un autre, les boches ne veulent pas la lâcher, ils prétendent qu'elle était encore entièrement sur territoire belge, enfin ceci n'est pas étonnant, Mme W. avait 10 000 sur elle!

Inhoud Alpaidis 50ste jaargang (2014), nr. 195

Honderd jaar geleden werd de lagere normaalschool van Hoegaarden van de zusters erkend (1914-1976), op 26 april 2014 feestelijk herdacht en hierbij hoort ook een luik over de oorlog 1914/18 (M. Dodion en W. Pedjko)

En ook dat hoort bij de Eerste Wereldoorlog te Hoegaarden: Dada en het Dadaïsme en de tijdelijke Hoegaardier Pansaers Clément (M. Dodion en W. Pedjko)

Over Brouwen en brouwers in het werk van Dr. Jan Grauls (Hasselt 1887-Astene 1960 (M. Dodion en W. Pedjko)

Onze slachtoffers van de eerste wereldoorlog en de medewerking aan het project: Coming World Remember Me (CWRM) 1914-1918 (M. Dodion en W. Pedjko)

Confrérie- en gilderaden - Les fonctions et leurs titulaires chez les lignages

Ereraad

HoofdEredeken : Ereambassadeur Paul A. C. Taverniers, Klein Overlaar 28, 3320 Hoeg
Bijz. Eredeken: Eresenator Stef Goris, Medekersveld 5, 3300 Tienen (Kumtich)
Mombaarvader: ZEH Vandervelpen, gewezen deken van de voormalige dekenij Hoeg
Princ. Protectieheer: Jean-Pierre Taverniers, burgemeester van Hoegaarden

Keurraad

Sweertshuys: W. Sweerts
Leliehuys: A. Van Nerum.
Hoebancxhuys: V. Claes

Kapittelraad

Proostheer: Z.E.H. Deken G. Hardiquet
Proost Gulden Lelie E.H. Filip Hacour

Hoofdraad van de Confrérie

Hoofddeken: Victor Claes, Anjelierenlaan 5 3300 Tienen, 016/810517
Hoofdonderdeken: Willy Sweerts, Leuvensestraat 19 3290 Diest
Hoofdraadsheer: A. Van Nerum, Gemeenteplaats 13, 3320 Hoegaarden, 016/767395

Comptorist: M. Dodion
Genealoog: M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever, 015/614324.
Griffier E. Grooten, Residentie Beatrijs 169, 3300 Tienen, 016/817235
Ceremoniem.-adv.: D. Beeckmans, Daniël Herreynslaan 87, 2610 Wilrijk, 03/8272880

Raad van de Sweerts-alliantie

Deken: Willy Sweerts
Onderdeken H. Sweerts, Nerm 147, 3320 Hoegaarden.
Raadsheer: W. Sweerts, Leuvensestraat 19, 3290 Diest, 013/311081.
1e gezworene: B. Sweerts, Bley 19, 3320 Hoegaarden, 016/766693.
2e gezworene: J.P. Sweerts, Rue Grosse Boule 29, 1495 Sart-Dames-Avelines, 071/878340.

Raad van de Gulden Lelie

Deken: A. Van Nerum, Gemeenteplaats 13, 3320 Hoegaarden, 016/767395
Onderdeken: A. Van Nerum, Meise
Raadsheer: W. Van Nerum, Bley 29, 3320 Hoegaarden, 016/766489
1e gezworene: J. Van Nerum, Rue des Combattants 8, 1320 Beauvechain
2e gezworene:

Raad Hoebancx-Struys-alliantie

Deken: V. Claes.
Onderdeken: J. 's Jegers, Burg. Voetslaan 28, 3990 Peer, 011/632504.
Raadsvrouw: H. Claes, Waaiberg 44/11, 3300 Tienen, 016/815383.
1e gezworene: J. Mineur-Claes, Hogenstraat 95, 3450 Geetbets, 011/58818